

Femte roten, tomt 72

Kvarteret Kronobageriet

Artonde roten 1637–57v

Norra hamnen öster om östra hamnen

Nionde roten 1657h–70

Enligt mantalslängderna 1638–39 och en ritning förvarad i krigsarkivet (se Fröding GÄH:176) ägde Pehr Brahe en gård nära Nye Port eller Drottningporten, som den senare kallades. Exakt var den låg är svårt att säga liksom gårdens vidare öden är obekanta. Från 9.22.

Gref Peders gård 1637

Wäl-ne Gref Peder Brahes gård 1638–1639

Gustavi tomtöreslängd 1670:

Sal Greve Gustaf Leionhufvud (född 1595 på Ekeberg, död 6.1.1656, 1658 enl SBLhäfte 108 s.466 och 468) troligen på sin gård Kärrtorp i Västergötland). – 1½ tomt fri.

Han var landshövding först i Närke och Värmland 1634, sedan i Örebro län 1639, gift 1/ 1618 m Catarina Sparre, dotter till rikskansler Erik Sparre och Ebba Brahe – dotter till Per Brahe d.ä.; 2/ 1656 med Catarina Posse. Det är alltså möjligt, att det är dessa tomter, som tidigare tillhört Pehr Brahe.

Per Gissleson "lille tullskrivare"

1671–81 M1678 1½ tomt

Han omtalas som tullskrivare och ombudsman för Jonas Månsson Ekebom redan den 28.11.1667 (mag-prot). Hans vidare öden är obekanta men det måste vara hans gård, som åsyftas när det omtalas den 1.2.1694 att handlaren Cornelius Thorsson hade köpt hus av greve Gustaf Mauritz Lewenhaupt (1651–1700) beläget vid Stora hamnen mellan rådsförvanten Herr Anders Svensson å västra och Jöns Andersson i Högens å östra sidan (5.72). Priset var 700 d smt och Cornelius Torsson fick första uppbud 5.2.1694.

Säljaren gift med Lewenhaupt var son till riksrådet Gustaf Adolf Lewenhaupt (död 1656), i sin tur son till guvenören Casimir Leijonhufvud död 1634.

Denne Cornelius Torsson, som var en av Göteborgs mest framgångsrika affärsmän under karolinsk tid, var son till skepparen Tore Joensson och hans hustru Elin Andersdotter: han var broder till handelsmannen Anders Torsson (se Gbg bou 1709:539). Cornelius Torsson fick burskap som handlare i Göteborg 1680, blev bisittare i handelsgillet 1702 och var 1702–1712 kapten i Borger-skapets kår. Han var död 1727 men bouppteckningen inlämnades inte förrän 14.1.1735. Han ägde bl.a. en såg vid Trollhättan (köpt av handl Gabriel Dahlström), Hvitlanda hammarbruk i Tösse på Dalsland, som övertogs av sonen Cornelius Torsson d.y.samt Elgå bruk i Jösse härad med två härdar som till två tredjedelar övertogs av mågen kaparkapten Christoffer Hedenberg (gm dottern Elisabeth, död 19.1.1775, omgift med landshövdingen, friherre Nils Lilliecreutz i dennes andra ä)

och till en tredjedel av andra mågen löjtnant Carl Gustaf Bagge (gift med dottern Anna). Vi har nämnt ovan, att en tredje måg assessor Johan Andris Olbers (gift med dottern Annika efter vilken bou företogs 20.8.1709) köpte Cornelius Torssons andra gård väster om denna. Cornelius Torsson hade ytterligare döttrarna Brita (som var död i dec 1742, gift med handl Marcus Lewesen i hans andra ä) och Helena Maria (g tolagsmästaren Christian Graff, född 1705, död 15.11.1774). Cornelius Torssons första hustru Sara Andersdotter efter vilken avvitrning skedde den 22.10.1700, bör vara dotter till rådman Anders Svensson och Elisabet Gustavsdotter. Hustru nummer två med vilken han gifte sig 20.10.1701 var Margareta Schael, döpt 10.7.1672, död omkr 1720, var dotter till handlanden Johan Schael och Maria von Egmont. Den hustru, som överlevde honom, var Hedvig Catharina Rutensköld, död 24.11.1754, dotter till majoren vid Adelsfanan Lars Rutensköld, död 1731, och Maria Breitholtz samt omgift 1730 med ryttmästaren Lars Gyllenhaal till Häringstorp.

Mågen Christoffer Hedenberg köpte gården på auktion den 25.4.1727 för 4 100 d smt men sålde den redan den 28.7.1728 för 4 550 d smt till handlaren Johan Andersson, då den benämndes ”avl handlaren Cornelii Torssons hus och gård på Stora Hamngatan mellan assessor Joh Andris Olbers hus och gård i väster och avl handl Jöns i Högen i öster. Längden var 179½', bredden åt hamnen 46 1/4' och till Köpmangatan 48½'.

1696–20 Cornelius Torssons tomt (1710 2½) Ibm 1710 Anders Mann 1715 Cornelius Torsson 1720 rådman Cornelius Torsson

Berg I:3, 383: Cornelius Torsson (son av Tore Joensson och Elin Andersdotter). Var död 1727. Burskap som handlande i Göteborg 1680, blev 1702 bisittare i Handlingsgillet och kapten (till 1712) i Borgerskapets kår. Bou inlämnades först 14.1.1735. Bl.a. hus och tomt vid Stora Hamnen, sålt på auktion för 4 100 daler, en mindre gård vid Lilla Bommen 1 200 daler, en såg vid Trollhättan såld till handl Gabriel Dahlström för 300 daler etc.

G 1) Sara, som i avvitrningen efter henne 22.10.1700 kallas Andersdotter men var dotter till handl Jöns Andersson i Högen och Amalie (?) Wilhelmsdotter.

2) 20.10.1701 m Margareta Schael, döpt 10.7.1672, död omkr 1720, dotter av handl Johan Schael och Maria von Egmont.

3) Hedvig Catarina Rutensköld, död 24.11.1754, dotter av majoren vid adelsfanan Lars Rutensköld, född 166, död 1731 och Maria Breitholtz samt omgift 1730 m ryttmästaren Lars Gyllenhaal.

1728 den 26 aug.

I resan låter handelsman Herr Jean Andersson uppbjuda ett hus och gård vid Stora Hamnen beläget emellan assessoren Herr Johan And Olbers hus och gård å västra och framlidne handelsmannen Jöns i Högens arvingars å östra sidan, vilket han sig av Capiteinen herr Christopher Hedenbergs tillhandlat sig haver för en summa penningar av 4 550 d smt. Köpebrev 28.6.1728.

1730 Handelsman Johan Andersson hus

1737 Kiöpman Johan Andersson

1745 Handelsman Johan Andersson

Gården köptes för 8 000 d smt av handl Isac Gunnarsson, som erlade 30-penning 31.8.1747. Tio år senare ägdes den av handl Jacob Karstedt.

7. 1747 Isak Gunnarsson hade slutit köp med herr Johan Andersson om dess hus och gård vid Stora Hamnen till 8 000 d smt att betalas i två terminer. 1747 den 31.8. Första gången låter handelsmannen herr Isac Gunnarsson uppbjuda ett på Stora Hamnegatan beläget hus och gård emellan herr Jacob Schutz gård å västra och borgaren Olof Peterssons å östra sidan, som han sig av handelsmannen herr Johan Andersson tillhandlat för en summa av 8 000 B smt samt 200 daler samma mynt i diskretion enligt köpebrev 28.7.1747.

1755–75 Handelsman Jacob Karstedt

Enl prot 2 maj 1767 hade handelsm Jacob Karstedt skuld till herrar Matthis Heifst och Son i Amsterdam på 3 000 rdr holl courant. Pantsatte till dem sitt hus och gård under 69 vid Stora Hamngatan.

Enligt auktionsprotokollet den 20.9.1781 hade Joh Otto Otterdahl köpt handelsman Jacob Karstedts hus och gård på Hamnegatan. Han var skyldig sal fru Anna Beata Brunns rättsinnehavare Löjtnant Fredr Hertell 333 rdr 16 skilling specie.

Auktion 5.72 Värdering 24.8.1781 av handelsmannen Jacob Karstedts för dess skuld till avl handelsm Peter Brunns rätts till försäljning anslagna hus och gård på Stora Hamnegatan på en och en halv tomt emellan H M Holtermans å ena och G B å andra sidan och även sträckande sig till Köpmangatan de varandes uti undre våningen fyra rum jämte ”förstufwa, contoir kjok, bagures-tufwa och brygghus och i översta våningen sju rum och kjok samt uti bakgården fyra bodar och ett stall under och ett tillika med några så kallade struprum översta”. Vård 2 600 rdr specie. Den inropades 20.9.1781 för 2860 rdr specie av

handelsm Johan Otto Otterdahl,

som den 11.3.1782 första gången lät uppbjuda numera avlidne handelsman Jacob Karstedts vid Stora Hamnegatans norra del belägna hus och gård, som sträckte sig till Köpmangatan emellan herr Direktören Holtermans, å västra, och handelsman herr G B Santesson å östra sidan, 30 penning 94 rdr 21 skill specie.

Berg I:2, 79–80: Johan Otto Otterdahl (son av Filip Filipsson Oterdahl och Johanna Christina Böker). F 28.2.1744, död 17.3.1801. Burskap och handl 30.10.1772 (uppsagt 23.2.1801). Stod 1774 anklagad för luredrejeri. Bou 11.6.1801, 92 912 rdr. Fast egendom bl.a. Hus och gård nr 72 i V roten vid Stora Hamngatan med bebyggd baktomt i VI roten. Gården som såldes på auktion för 9 000 rdr hade följande rum: ”röda förmaket, alkoven, jungfruns kammare, sängkammaren å gården, Herr Carls kammare, demoiselle Johannas kammare, kontoret och saluboden”, vidare tomt nr 26 på Spannmålgatan med bodar (såld på auktion för 505 rdr) stenhus o tomt i Norrköping etc. (forts) Gift fem gånger.

1) Catarina Christina Jönsson född 1756, död 23.9.1786. Dotter till handl Carl Jönsson, död 28.2.1769 och Anna Maria Westerberg, död 9.4.1792. Bou 1.12.1786. Förmögenhet 14 479 rdr specie. Hus på Stora Hamng 4 500 rdr. Tomt på Spannmålg med brädskjul 250 rdr, trankokerier m m.

2) Anna Elisabet Horsing död 25.6.1790, dotter av Jacob Jacobsson Horsing i Stockholm. Förmögenhet 8 463 rdr specie (bou 1791).

3) 1794 Brigitta Catarina Brinck, död barnlös 23.4.1795 (arvingar hovrättskommissarie P A Kjellberg, mamsellerna Anna Cajsa, Christina Elisabet o Maria Susanna Brinck. Förmögenhet 4 000 rdr specie (bou 1796).

4) Catarina Margareta Strandberg.

5) Hedvig Charlotta Munck, som barnlös efterlevde honom.

1785–90 Handelsman Johan Otto Otterdahl
med baktomt i sjätte roten nr [lucka i texten]

Uppbud:

handl Gabriel Gren 26.10.1801

handl A B Lindström 27.11.1809

Berg II:7–8, 114: Anders Bernhard Lindström, burskap som handl 10.12.1802. F 1776, död 21.8.1834. Ägde (bou 9.10.1834) grundmurat tvåvånings stenhus nr 72 i V roten, Norra Hamngatan (under byggnad 11.3.1822 vid bou efter hans hustru Elsa Elisabeth Fälking f 15/2 1787, död 31.3.1821, dotter av handl Johan Fälking f 1745, död 31.12.1804 och Sofia M Svensson f 1762, död 18.1.1796) med bakgård nummer 2 i VI roten 16 666:32 rdr bco samt ödetomten nr 45 i VI roten. Köpesumma 50 rdr.

Senare uppbud av 5.72

professor C G Schönbeck 7.4.1845

handl S P Thelin samt 13.2.1871 5.11.1860